

Врз основа на член 36 став 1 точка 1 од Законот за локална самоуправа (Службен Весник на Република Македонија бр.5/02 и Службен Весник на Република Северна Македонија бр.202/24) и член 21 став 1 точка 11 од Статутот на општина Пробиштип Службен Гласник на Општина Пробиштип бр.4/05, 25/14, 29/15, 23/19 и 9/24), на предлог на Градоначалникот на Општина, Советот на Општина Пробиштип на седницата одржана на ден 09.12.2025 година ја усвои следната:

ПРОГРАМА

За управување со отпад на општина Пробиштип за 2026 година

Општ дел

КАРАКТЕРИЗАЦИЈА НА ЦВРСТИОТ КОМУНАЛЕН ОТПАД(ЦКО)

Називот цврст комунален отпад (Municipal Solid Waste) е релативно нов во нашата терминологија. Тој претставува алтернатива на досегашните изрази како домашно ѓубре, јавен смет, комунален смет и сл. Во време на зголемен индустриско – технолошки развој, демографска експлозија, пренаселеност и интензивно темпо на човековиот живот, доаѓа до енормна продукција на ЦКО, како и зголемување на содржината на вештачки и тешко разградливи материи во него. Природарта не е во состојба сама да го разложи отпадот создаден од човековите активности, така што тој станува се поголема закана за човекот и неговата околина, бидејќи загаќа се поголеми површини и ги загадува почвата, атмосферата, површинските и подземните води и биосферата.

За решавање на проблемот со цврстиот отпад е развиена посебна научно-инженерска дисциплина, наречена Управување со цврстит отпад УЦО (Solid Waste Management) која се бави со контрола на продукцијата, прибирањето, селекцијата, транспортот, третманот и конечното одлагање на отпадот. Основни аспекти на една здрава стратегија за систематско решавање на проблемот со ЦКО се следните:

-Зголемување на квантумот на информации (технички и едукативни) за планирање и управување со отпадот, како и истражување и развој на таа област со целосна застапеност на родова еднаквост,

-Унапредување и координација на работата на овие фактори кои работат со згрижување на отпадот (комунални претпријатија, индустријата, научни институции, министерство за заштита на животната средина и.тн),

-Интензивирање на активностите за намалување на продукцијата и токсичноста на ЦКО,

-Зголемување на степенот на примарна селекција на ЦКО,

-Тенденција кон современите постапки на третман на ЦКО (инсинерација, аеробна, и анаеробна ферментација, пиролиза и т.н)

-Тенденција кон осевременување на депониите за одлагање на отпадот.)

-Интензивирање на активностите за намалување на продукцијата и токсичноста на ЦКО, Примарно место во стратегијата за згрижување на ЦКО завземаат информациите за карактеризација на отпадот. Тоа подразбира познавање на неговиот состав (физички, елементарен, проксимативен и / или фракционен), специфичната маса, топлинската моќ и друго или барем проценка на овие параметри. Врз база на овие податоци може да се развиваат сите останати сегменти од стратегијата за згрижување на ЦКО.

Под цврст комунален отпад (ЦКО) се подразбира секаков вид отпад што се создава во домаќинствата, јавните и економските установи и претпријатија и институциите на една урбана средина. Отпадот што се продуцира од индустријата, рударството, земјоделието, медицината и слично не спаѓа во категоријата ЦКО.

ЦКО содржи разни компоненти од органско и неорганско потекло. Под физички состав се подразбира застапеноста на поедини категории материјали во цврстиот отпад (хартија, стакло, пластика, вегетациони остатоци, метали и сл.)

Постојат два основни пристапи при определување на составот и количината на ЦКО:

1.Анализа на примероци ЦКО земени од депониите при возилата за транспорт (директен метод)

2.Следење на протокот на материјалите врз база на економско – производни и продажни податоци (индиректен метод)

Врз основа на Планот за управување со отпад и според резултатите добиени при оцената на состојбата, во општина Пробиштип годишно се создава по околу 5685 тони комунален отпад. Од генерираниот отпад околу 95% организирано се собра и одложува на депонијата Озрен, одалечена 3,3 км од градот Пробиштип. Оваа депонија се користи од 1975 година, се наоѓа помеѓу ридови а отпадот се депонира во природно создаден дел (дупка). Вкупно зафатената површина на депонијата изнесува 35 000 м² и вкупно депониран отпад од 353846 м³. Со реализацијата на проектот за Регионална депонија овој отпад треба да се транспортира на новата локација.

Состав на отпад

Фракција	Застапеност (%)	Вкупно (тони)
Органски отпад	26.2%	1489,5
Дрво	2.7%	153,5
Хартија и картон	11.6%	659,5
Пластика	9.7%	551,4
Стакло	3.5%	199
Текстил	2.9%	164,8
Метали	2.6%	147,8
Опасен отпад	0.2%	11,4
Композити	2.2%	125
Комплексни производи	0.3%	17
Инертен отпад	3.6%	204,6
Други категории	3.6%	204,6
Ситни делови	30.9%	1756
Вкупно	100%	5685

Мерки, активности за реализација на барањата на Планот за управување со отпад

-Воведување на систем за селектирање и собирање на отпад

-Набавка на возила и опрема за селекција за сите јавни комунални претпријатија во Источниот плански регион, за етапно вклучување во проектот за изградба на Регионална депонија

-Се препорачува воспоставување на соработка и можности за изградба на постројки за рециклажа, на регионално ниво

-Компостирање на биоразградливиот отпад

- Се препорачува да се спроведе јавна кампања за домашното компостирање со целосна застапеност на родова еднаквост,
- Воспоставување на домашно (индивидуално) компостирање, промовирање модел на компостирање

Предвидени активности во програмата на општина Пробиштип				
	Акции од планот	Активност	Финансиски средства(ден)	Забелешка
1.	Јакнење на административните капацитети	Јакнење на капацитетите на ЈКП и општина Пробиштип	Нема финансиски последици	
		Нова организациона поставеност на ЈКП и подобрување на ефикасноста во делот на отпад		
		Зголемување на капацитетите во општина Пробиштип за следење на проблемите во делот на животната средина		
		Техничко доопремување во ЈКП, со компјутери и опрема за подобро следење и ажурирање на податоците во делот на отпад		
2.	Комплетно затварање на постојната депонија (постигнување на технички минимум)	Спроведување на условите дадени во дозволата за ИСКЗ(Интегрирано спречување и контрола на загадувањето) -Осветлување и оградување -Интервенции на пристапниот пат до депонијата -Обезбедување со чуварска служба -Затрупување на депонијата со чакал, глина, хумус.		180 000 евра, обезбедени средства од проектот за Регионална депонија за отпад во ИПР
3.	Регионално управување со отпад во Источниот плански регион	Изработена е физибилити студија и техничка документација за регионално управување со отпад. Отпочна со работа Заедничкото јавно претпријатие за регионално управување со отпад ЕКО ИСТОК – СЕВЕРОИСТОК Свети Николе Транспорт и складирање на отпадот од општина Пробиштип ќе почне да се врши на депонијата во Свети Николе. Следува реализација на тендерска постапка за избор на најповолен изведувач и отпочнување со изградба на постројки за преработка на отпадот.		Се работи за огромен проект кој е во фаза на реализација. Општина Пробиштип учествува со член односно претседател во регионалното координативно тело, и член во управниот одбор на заедничкото јавно претпријатие. Овие средства

				ќе се обезбедуваат преку Центарот за развој на Источниот плански регион со средства од ЕУ фондовите.
4.	Воведување на систем за селектирање и собирање на отпад	(Подобрување на возниот парк и набавка на садови за оваа намена, со проектот е предвидена селекција со два контејнера)	Нема финансиски последици	Набавка на опрема и садови за селекција на сите ЈП кои ќе учествуваат во проектот за Регионална депонија за отпад во ИПР.
5.	Зголемена покриеност на населените места со организирано подигање на сметот и елиминирање на несоодветно депонирање на отпадот-појава на диви депонии	Во неколку помали населени места ЈКП отпочна со организирано подигање на сметот. Во Програмата за 2026 година ЈКП планира да опфати и нови населени места.		Оваа активност е во надлежност на ЈКП Никола Карев.
6.	Мапирање и расчистување на диви депонии на територијата на општина Пробиштип	Со сопствени средства ќе отпочнат теренски активности		60.000,00 Сопствени средства
7.	Поголем обем на реализација на проект Био отпад, промовирање, кампањи, рекламен материјал. Проект реализиран преку Програма Интер ак Балкам мед во соработка со Универзитет Гоце Делчев	Промоција, теренски активности, мониторинг		Обезбедени ЕУ средства

	Штип, општина Картерини, општина Јерамасова и Технолочки институт Крит			
8.	Еднодневна акција за чистење, во соработка со ЈКП, вработените во општина Пробиштип и јавните институции	-Набавка на опрема, медиумска покриеност, логистика	25.000,00	Во соработка со ЈКП
9.	Формирање на тим со претставници од сите структури и родова еднаквост, за ревизија/изработ ка на План за управување со отпад на општина Пробиштип	-Ревизија и продолжување на рок на План за управување со отпад на општина Пробиштип - Печатење на флаери, брошури		120.000,00 Сопствени средства
10.	Регионална соработка	Активно учество во ревидирање на регионален План за управување со отпад и стратегиска оцена за Источен и Североисточен плански регион		Обезбедени ЕУ средства
11.	Санација и рекултивација на старата јаловишна депонија	Овие жешки точки се обврска на државата Република Северна Македонија. Општина Пробиштип е целосно вклучена во изнаоѓање на можности за решавање на овој проблем.	Нема финансиски последници	Изготвен е проект од страна на ГИМ- Скопје за санација и рекултивација чија вредност е 246 000 000 денари..
12.	Мерки за управување со азбестен отпад и замена на азбесни кровови на јавни и приватни објекти	-Мапирање на објекти со азбестни кровови -Субвенционирање на замена на азбесни кровови во соработка со советите на згради.		Со претставници од сите структури и родова еднаквост
13.	Подготовка на проектни студии	Подготовка на проектни студии (Студија за изводливост, Оцена на		Финансиран од страна на

	(Студија за изводливост, Оцена на влијание врз животната средина, Анализа на трошоци и добивки	влијание врз животната средина, Анализа на трошоци и добивки), проектна и тендерска документација за воспоставување на интегриран и финансиски самоодржлив систем за управување со отпад во Источен и Североисточен регион“,		Оперативната програма за регионален развој на ЕУ, реф.бр. EuropeAid/1360 70/IN/SER/MK, 2016-2017 година- буџет за изработка 950 000 евра, тековен проект
14.	Затворање на несоодветните депонии и дивите депонии за Источниот и Североисточниот регион	Затворање на несоодветните депонии и дивите депонии за Источниот и Североисточниот регион (за Источен регион, ремедијација на 12 депонии и тоа депониите во Берово, Чешиново-Облешево, Делчево, Карбинци, Кочани, Македонска Каменица, Пехчево, Пробиштип, Штип, Винаца, Зрновци и Свети Николе, вкупни трошоци за фаза 1 и фаза 2 (подготвителни работи, експропријација на земјиште, инвестициони трошоци, надзор, мониторинг и трошоци за одржување по затворање на депониите),		Проектот е повеќегодишен за реализација би биле потребни 4 722 957,00 евра. За општина Пробиштип се предвидени 180.000,00 евра
15.	Набавка на опрема за собирање и транспорт на отпад во Источен и Североисточен регион	Набавка на опрема за собирање и транспорт на отпад во Источен и Североисточен регион (канти, контејнери, единици за домашно компостирање, разни видови на возила за собирање и транспорт на отпад со капацитет од 4 до 22м3, возило за миење контејнери, следење на возилата и планирање на маршрутите (хардвер и софтвер),		Проектот е повеќегодишен за реализација предвидени вкупно 5 818 115 евра,
	ВКУПНО		25.000,00	

При планирање на активностите во Програмата, земени се во предвид потребите на мажите и жените според принципот на родовата рамноправност. Според пописот од 2021 година на Државниот завод за статистика за резидентно население во општина Пробиштип има 13 417 жители од кои 6 814 мажи и 6 603 жени.

ИДНИ АКТИВНОСТИ

Според динамиката од 2015 до 2026 година со средства грант од Европската унија ќе бидат спроведени односно директно реализирани следните проекти:

-Затворање на несоодветните општински депонии и чистење на дивите депонии во Источниот и Североисточниот регион, вредност 10 500 000 евра(тендерот е завршен и се избрани фирмите кои треба да го реализираат проектот).

-Надзор над градежните работи на проектот, Затворање на несоодветните општински депонии и чистење на дивите депонии во Источниот и Североисточниот регион

-Ставање во целосна употреба на набавената опрема и возила за собирање и транспорт на отпад, во вредност од 5 500 000 евра.

-Воспоставување на интегриран финансиски самоодржлив регионален систем за управување со отпад за Источниот и Североисточниот регион, кој вклучува изградба на регионалната инсталација за преработка и третман на отпад со вклучена регионална депонија и шест претоварни станици за отпад, вредност 28 000 000 евра.

-Техничка помош на регионалните претпријатија задолжени за управување со отпад и кампањи за подигање на јавната свест, како и ставање во целосна функција на заедничко јавно претпријатие за регионално управување со отпад "ЕКО ИСТОК - СЕВЕРОИСТОК" Свети Николе, вредност 2 000 000 евра.

Програмата влегува во сила со денот на објавувањето во Службен гласник на општина Пробиштип, а ќе се применува од 01.01.2026 година.

Број 26-1101/8

- 09.12.2025 година

Пробиштип

СОВЕТ НА ОПШТИНА ПРОБИШТИП

Претседател

Бојан Серафимовски

